

Αρχιμ. Φωτίου Ιωακείμ: Η Κυριακή του Τυφλού

Εκκλησία της Κύπρου / Ι.Μ. Μόρφου

Του Αρχιμανδρίτου Φωτίου Ιωακείμ

Ἡ σημερινὴ εὐαγγελικὴ περικοπὴ, ἡ ὁποία μᾶς ἐξιστορεῖ μὲ πολλὴ λεπτομέρεια ἓνα μέγιστο θαῦμα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, αὐτὸ τῆς θεραπείας ἑνὸς ἐκ γενετῆς τυφλοῦ, ἀγαπητοὶ ἐν Κυρίῳ ἀδελφοί, θέτει ἐνώπιόν μας, μεταξὺ ἄλλων, καὶ τὸ σπουδαῖο θέμα τῆς ἀσθένειας τῶν ἀνθρώπων καί, γενικώτερα, τῶν δοκιμασιῶν σ’ αὐτὸ τὸν κόσμο.

Πρέπει έξαρχῆς νὰ ποῦμε πὼς ἡ ἀσθένεια καὶ φθορὰ τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος δὲν ἦταν στὸ κατ' εὐδοκίαν ἢ ἀρχικὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὅπως λέμε. Ὁ ἄνθρωπος πλάστηκε ἀπὸ τὸν Θεό, γιὰ νὰ εἶναι ὑγιὲς καὶ ἀθάνατος καὶ στὴν ψυχὴ καὶ στὸ σῶμα· καὶ αὐτὸ θὰ ἴσχυε, ἐὰν οἱ Πρωτόπλαστοι καὶ γενάρχες Ἀδὰμ καὶ Εὕα δὲν παρέβαιναν τὸ θέλημα, τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ. Μὲ τὴν παρακοὴ καὶ τὴν πτώση τους ὅμως καὶ τὴν ἔξωσή τους, κατὰ τὴ δίκαιη κρίση τοῦ Θεοῦ, ἀπὸ τὸν Παράδεισο, εἰσῆλθε στοὺς ἀνθρώπους, κατὰ παραχώρηση Θεοῦ, καὶ ἡ ἀσθένεια καὶ ἡ φθορὰ τοῦ σώματος καί, τέλος, ὁ θάνατος.

Ἄλλ' ἐπειδὴ ὁ Θεὸς εἶναι ἀγάπη καὶ «θέλει πάντας ἀνθρώπους σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν», χρησιμοποιεῖ καὶ τὴν ἀσθένεια, καθὼς καὶ ὅποιες δοκιμασίες θὰ ἐπιστρέψει στὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου, ὡς ὄργανο, ἐργαλεῖο, γιὰ τὴ σωτηρίαν, τὸν ἀγιασμό του. Διότι, πρέπει νὰ τονίσουμε, ὁ Θεὸς δὲν εἶναι μόνο Δημιουργὸς μας, ἀλλὰ καὶ Προνοητὴς κατὰ πάντα γιὰ τὸ καλὸ μας, τὴ σωτηρίαν μας. Τίποτα δὲν εἶναι τυχαῖο, οὔτε τύχη ὑπάρχει, τὴν ὁποία μάλιστα οἱ ἀρχαῖοι πίστευαν καὶ προσκυνοῦσαν μέσα στὴν πλάνη τους ὡς θεά. Ἐμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι Χριστιανοὶ πιστεύουμε ἀκράδαντα στὴν Πατρικὴ Πρόνοια τοῦ Θεοῦ, ποὺ ἔχει τὴν πρώτη καὶ τελευταία λέξη στὴ ζωὴ κάθε ἀνθρώπου. Τί λέει, ἐν προκειμένῳ, ὁ Χριστὸς στὸ ἱερὸ Εὐαγγέλιο; «καὶ οἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς σας εἶναι ἀριθμημένες ἀπὸ τὸν Θεὸ» (πρβλ. Ματθ. 10, 30), καὶ δὲν θὰ πέσει οὔτε τρίχα στὴ γῆ, χωρὶς νὰ ἐπιτρέψει ὁ Κύριος. Οὔτε τρίχα! Πολλῶ μᾶλλον ἐντάσσονται στὰ σχέδια τῆς πανσωστικῆς Θείας Πρόνοιας θέματα σοβαρότατα τῆς ζωῆς, ὅπως εἶναι ἡ ἀσθένεια, ἢ καὶ ὅποια δοκιμασία μᾶς βρεῖ.

Οἱ αἰτίες, ποὺ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ παραχωρεῖ νὰ ἔλθει κάποτε ἀσθένεια στὸν ἄνθρωπο, εἶναι ποικίλες. Πολλὲς φορὲς αἰτία ἀποτελοῦν οἱ προσωπικὲς μας ἁμαρτίες. Ἡ περίπτωση τούτη διαφάνηκε στὸ Εὐαγγέλιο τῆς προπερασμένης Κυριακῆς, στὴν περικοπὴ τῆς θεραπείας τοῦ Παραλύτου ἐκείνου ἄνδρα, ποὺ ἦταν ἀσθενὴς γιὰ τριάντα ὀκτὼ χρόνια. Ἀπὸ τὴν πατρικὴ ὑπόδειξη τοῦ Κυρίου μας πρὸς αὐτὸν μετὰ τὴν θεραπεία του, «μηκέτι ἁμάρτανε, ἵνα μὴ χεῖρόν τι σοι γένηται», συμπεραίνουμε ὅτι ἡ πολυχρόνια ἐκείνη καὶ ὀδυνηρὴ ἀσθένειά του ὀφειλόταν στὶς ἁμαρτίες του.

Βέβαια, οἱ ἀρρώστειες πολλὲς φορὲς, μπορεῖ νὰ ἔχουν αἷτια καθαρὰ φυσικὰ ἢ ἀκόμη νὰ ὀφείλονται στὴν ἀπερিসκεψία καὶ ἀμέλεια τοῦ ἀνθρώπου, νὰ διαφυλάξει τὸ πολύτιμο ἀγαθὸ τῆς ὑγείας του. Πόσες φορὲς δὲν ἐκθέτομε ἐμεῖς οἱ ἴδιοι τὴν ὑγείαν μας σὲ πλῆθος κινδύνων, καὶ πόσες φορὲς ἑνὸς ἀνθυγιεινὸς καὶ ἐπιβλαβὸς τρόπος ζωῆς μᾶς ἐπιφέρει ποικίλες ἀσθένειες;

Ἐκτὸς ὅμως ἀπ' αὐτοὺς τοὺς λόγους, μερικὲς φορὲς ἡ ἀρρώστεια ὀφείλεται καὶ

στην παιδαγωγούσα αγάπη του Θεού. Επιτρέπει δηλαδή ο Κύριος να δοκιμαστούμε στο κρεβάτι του πόνου, για να δοκιμαστεί ή υπομονή, ή πίστη, ή αρετή μας, και για να λάβουμε ασφαλώς πολύτιμο στεφάνι από τον Κύριο, εάν δείξουμε έως τέλους υπομονή. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι ο πολύαθλος και δίκαιος Ίώβ. Αλλά πόσοι και πόσοι διὰ μέσου τῶν αἰώνων, αγαπητοὶ ἀδελφοί, δὲν σώθηκαν, δὲν ἀγίασαν ἀκόμη, στὸ καμίνι τῆς ἀσθενείας καὶ τοῦ πόνου; Ἄς θυμηθοῦμε, γιὰ παράδειγμα, τοὺς τελευταίους μεγάλους γνωστοὺς ἀγίους Γέροντες τῆς ἐποχῆς μας, τὸν ὅσιο Παῖσιο τὸν Ἀγιορείτη, τὸν ὅσιο Πορφύριο τὸν Καυσοκαλυβίτη, τὸν Γέροντα Ἰάκωβο Τσαλίκη, τὸν Γέροντα Σωφρόνιο τοῦ Ἑσσεξ στὴν Ἀγγλία. Ὅλοι τους τελειώθηκαν μὲ καρκίνο καὶ ἐπώδυνες ἀσθένειες. Ἀκόμη καὶ ὁ πρόσφατα ἀνακηρυχθεὶς ἅγιος ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, π. Νικηφόρος, ἀνεδείχθη διορατικὸς καὶ θαυματουργὸς μέσα ἀπὸ τὴν πολυχρόνια ἀσθένεια τῆς λέπρας, τῆς παράλυσης, τῆς τύφλωσης. Νὰ ἔχουμε τὶς ἅγιες εὐχές τους!

Τέλος, στὴ σημερινὴ περικοπὴ, γνωρίζουμε καὶ ἓνα ἐπιπλέον λόγο, γιὰ τὸν ὁποῖο ἐπιτρέπει ὁ Θεὸς τὴν ἀσθένεια. Ὅταν ὁ Κύριος εἶχε συναντήσει τὸν ταλαίπωρο ἐκεῖνο ἐκ γενετῆς τυφλό, οἱ μαθητὲς Του τὸν ρώτησαν γιὰ τὴν αἰτία τῆς ἀσθενείας του: «Διδάσκαλε», εἶπαν, «ποιὸς ἁμάρτησε, αὐτὸς ἢ οἱ γονεῖς του, ὥστε νὰ γεννηθεῖ τυφλός;» Καὶ ὁ Παντογνώστης καὶ Φιλάνθρωπος ἀποκρίθηκε, πῶς, οὔτε ὁ ἴδιος, οὔτε οἱ γονεῖς εἶχαν ἁμαρτήσει ἢ ἦσαν αἴτιοι γιὰ τὴ δοκιμασία ἐκείνη τοῦ τυφλοῦ, «ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῷ», δηλαδή γιὰ νὰ δοξασθεῖ μέσῳ του ὁ Θεός! Ἦταν δηλαδή μία περίπτωση -καὶ ἀσφαλῶς ὄχι ἡ μόνη-, μέσῳ τῆς ὁποίας, μὲ τὴ θαυμαστὴ δηλαδή θεραπεία τοῦ τυφλοῦ, διαφάνηκε ἡ Παντοδυναμία τοῦ Δημιουργοῦ καὶ Πλάστη τῆς φύσης τῶν ἀνθρώπων, καὶ οἱ ἄνθρωποι ὁδηγήθηκαν ἔτσι στὴν πίστη καὶ δοξολογία τοῦ Θεοῦ.

Ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, στὶς μεγάλες δοκιμασίες ποὺ διερχόμαστε στὶς ἡμέρες μας, ὡς πρόσωπα, ὡς κοινωνία, ὡς ἔθνος, μία εἶναι ἡ οὐσιαστικὴ θεραπεία καὶ μία ἡ ἀπάντηση: Ἡ πίστη, ἡ βαθιὰ προσωπικὴ μας πίστη. «Αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη, ἡ νικήσασα, τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν». Εἶναι ἀπαραίτητο μὲ τὸν πνευματικὸ κατὰ δύναμη ἀγῶνα μας, μὲ τὴν προσευχή, τὴ Μυστηριακὴ ζωὴ, τὴ μετάνοια, νὰ δυναμώσουμε, νὰ πλατύνουμε, νὰ στερεώσουμε τὴν πίστη μας. Ὅπως μᾶς παραγγέλλει καὶ ὁ Κύριος στὸ Εὐαγγέλιο, «γίνεσθε φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις». Αὐτὸ σημαίνει, ὅπως τὰ φίδια σὲ κάθε κίνδυνο προσπαθοῦν νὰ κρύψουν καὶ προφυλάξουν τὸ κεφάλι τους, διότι, κι ἂν πληγωθεῖ τὸ ὑπόλοιπο σῶμα τους, μπορεῖ νὰ ἐπιζήσουν, ἔτσι κι ἐμεῖς. Πρὶν καὶ πάνω ἀπ' ὅλα νὰ φυλάξουμε ἄτρωτη καὶ ἀκέραια τὴν Ὁρθόδοξη Πίστη μας, ὡς τὸν μεγαλύτερο θησαυρό μας. Διότι ἡ Πίστη μας εἶναι τὸ φῶς στὴν πορεία μας στὸν κόσμο τοῦτο. Καὶ τίποτε, ἐὰν θελήσουμε, δὲν μπορεῖ νὰ μᾶς τὴν ἀφαιρέσει. Νὰ ἀγωνισθοῦμε περισσότερο νὰ ἐξασκήσουμε τὴν ἐντολὴ τῆς διπλῆς ἀγάπης, στὸν Θεὸ καὶ τὸν πλησίον μας, καθὼς καὶ ὅλες τὶς ἐντολὲς τοῦ Θεοῦ, γιὰ

νὰ ἀξιωθοῦμε στὴ φοβερὴ ἐκείνη ἡμέρα τῆς Κρίσεως νὰ ἀκούσουμε ἀπὸ τὸν Δικαιοκρίτη Χριστό μας· «Εὖ δοῦλε, ἀγαθὲ καὶ πιστέ. Ἐπὶ ὀλίγα ἢ πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω. Εἵσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου σου»!